

ΤΩΝ ΑΓΓΕΛΩΝ

Συνέχεια από σελ. 1

εμπρός βήμα ταχύ...»

Στις μαγιάτικες μέρες και νύχτες είναι ανώφελο να προσπαθήσεις ν' αντισταθείς. Όλα της φύσης τα χρώματα κι αρώματα σε καλούν κοντά τους. Να κυλιστείς στο χώμα και στα χορτάρια, ν' απλώσεις τα χέρια σου στα μπουμπούκια, να φτιάξεις φλογέρα από κλαδί καρυδιάς ή ιτιάς, ν' αφουγκραστείς το κουβεντολόι των δέντρων, να ψάξεις για φωλιές, να αγναντέψεις τους φτερωτούς έρωτες, να ταξιδέψεις καβαλάρης στα σύννεφα. Η πρώτη μέρα του Μαΐου ξεκινούσε με δακράκια απ' το Κόκκινο Λιθάρι. Εκεί στις πλαγές του βουνού που άγγιζε τον ουρανό μαζεύαμε τα πολύτιμα κατακίτρινα δώρα της φύσης, φτιάχνοντας ολόκληρα χερόβολα. «Τα δακράκια με το άρωμά τους λιγοστεύουν τα δάκρυα των ανθρώπων απ' τα βάσανα και τις στενοχώριες» έλεγαν οι γεροντότεροι, παρακαλώντας να μαζέψουμε και γι' αυτούς ένα μαστάκι. Εμείς τα δάκρυα δεν τα ξέραμε ακόμα κι έτσι κρατούσαμε την ευσωδιά τους, τη χάρη τους και τη μαγεία τους. Δακράκια ή δάκρυα; Τα δάκρυα δεν ταιριάζουν στα κοντά παντελονάκια κι έτσι ψάχναμε για δακράκια κυνηγώντας να αιχμαλωτίσουμε τα όνειρα και τα ξωτικά των βουνών. Απ' την κορυφή του βουνού αγναντεύαμε τη λίμνη, τους κάμπους και το μάτι μας έφτανε μέχρι τα Μετέωρα και το χιονισμένο Όλυμπο. «Ε, ρε και ν' χαμε φτερά να πετούσαμε μέχρι τις πλαγιές του Ολύμπου, να γνωρίσουμε τις χάρες κι αυτουνού του βουνού που λέν πως είναι το ψηλότερο της χώρας. Λες να 'ναι αλήθεια;» «Σταμάτα να λες σαχλαμάρες! Το ψηλότερο και το καλύτερο είναι το δικό μας και κανένα άλλο, ούτε στη χώρα ούτε στον κόσμο ολόκληρο!» Οι φίλοι μας τότε πετάγονταν μέχρι τα έλατα, έφερναν τα φτερά τους, μας τα ταΐριαζαν στις πλάτες και ξεκινούσαμε για τις μακρινές πολιτείες και τον Όλυμπο. Ακουμπούσαμε στις πλαγιές του, δοκιμάζαμε τα χιόνια του, μυρίζαμε για δακράκια, αλλά τίποτα. «Παιδιά, τζάμπα ήρθαμε, γρήγορα πίσω. Τόπος χωρίς δακράκια δεν είναι τόπος για εμάς». Ο Μάγης με τα μάγια του έφερνε καινούρια παιχνίδια, μας οδηγούσε στη χαρά και μας παίδευε ολημερίς φανερώνοντας καινούρια μυστικά της ομορφιάς. Αποκαμμένοι απ' το παιχνίδι ξαπλώναμε δίπλα στο αυλάκι και το τραγούδι του νε-

ρού μας γαλήνευε. Ακόμα κι εκεί όμως δεν ησυχάζαμε. Κυνηγούσαμε τις μέλισσες που ρχονταν να ξεδιψάσουν. Τις περισσότερες φορές μας τσιμπούσαν, αλλά το αντίδοτο ήταν έτοιμο. Παίρναμε χώμα, φτιάχναμε κακαβίτσες, κατουρούσαμε μέσα και βάζαμε τη λάσπη πάνω στο κεντρό. Αμμωνία της φύσης κι όχι αλοιφές και κουραφέζαλα. Ο Μάιος άρχιζε με δακράκια κι έπαιρνε τέλος με όνειρα και σχέδια. Τα παιχνίδια μας βοηθούσαν να τρανέψουμε, οι τσακωμοί μας ανάγκαζαν να μεγαλώσουμε, η φύση μας παρακαλούσε να βιαστούμε. Υπομονή! Σε λίγες μέρες κλείνει το σχολείο και τότε τέρμα το ξύλο, οι στενοχώριες και τα βάσανα.

Κάθε γειτονιά είχε το γήπεδό της, τα χοιγιά της, τα σύνορά της, τους παλικαράδες της. Κάθε γειτονιά είχε τους κήπους της, τη γούρνα της, τις ομορφονιές της. Αν τολμούσες να πας απρόσκλητος σ' άλλη γειτονιά, γρήγορα γύριζες πίσω με τρύπιο το κεφάλι. Ο Παλιόπυργος όμως ήταν η μεγάλη γειτονιά, ο τόπος που μας έκανε να ξεχνούμε τις έχθρες και τους τσακωμούς. Εκεί τα απογεύματα ξεκινούσε το ποδόσφαιρο με την καλή μπάλα και τα γκολ έπεφταν βροχή. «Στα πόσα σταματάμε;» «Μέχρι να πέσουμε κάτω απ' την κούραση». Κουράζεσαι ποτέ παιζόντας μπάλα; Νιώθεις ποτέ κούραση σαν είσαι νέος; Τα φανελάκια έσταζαν ιδρώτα, όλοι είμασταν στην επίθεση και μόνος του πίσω ο τερματοφύλακας - μπακότερμα. Στην ομάδα μας υπήρχε ένας τερματοφύλακας που έπιανε τα πάντα κι έτσι είχαμε το κεφάλι μας ήσυχο πως δεν θα χάσουμε. Πετιόταν απ' τη μιαν άκρη του τέρματος στην άλλη, απέκρουες ακόμα και τα πέναλτι. Λες και το σώμα του δεν πατούσε στη γη, λες και στους ώμους του είχε φτερά. Κάποιο δειλινό μας είπε πως είχε βρει πάνω σ' έναν έλατο ένα ζευγάρι φτερά και τα πήρε για δικά του. Εμείς δεν πολυδίναμε σημασία στα λόγια του, μιας και το μόνο που μας ένοιαζε ήταν να μην φάμε γκολ. Όσο για τα υπόλοιπα ήταν διλόκος του λογαριασμός. Όταν η μπάλα χανόταν στα σκοτάδια της νυχτιάς, πηγαίναμε στη βρυσούλα δίπλα στο περίπτερο να χορτάσουμε νερό και να πάρουμε μιαν ανάσα. Σε λίγο ανηφορίζαμε για την Καστανιά κάτω απ' τον Αη - Γιώργη. Εκεί ξαπλωμένοι στις ρίζες της στρίβαμε κανένα λαθαρίο που κλέβαμε απ' τους παπούδες κι ακούγαμε τ' αηδόνια που μάγευαν τη φύση μέσα απ' τα ρέματα και κάτω απ' το ποτάμι. Κοντά μας έρχονταν και οι φτερωτοί φίλοι ζητώντας κι αυτοί λίγο καπνό να φουμάρουνε. Ο Αη - Γιώργης ήταν από πάνω τους, μια δρασκελιά κοντά τους, αλλά έκανε πως δεν έβλεπε. Πώς να μαλώσεις παιδιά που μόλις τέλειωσαν τα παιχνίδια της μέρας κι αρχίζουν τα παι-

δια των ονείρων; Πώς;

Αναβλύζουν ύδωρ, δηλαδή άναβλας, άνβλας και για εμάς άμπλας. Λέξη μυστήρια κι άγνωστη στους πολλούς, γνωστή όμως στους τυχερούς των βουνών. Σ' αυτούς που μπαίλνισμένοι απ' τα παιχνίδια σκύβουν και φιλούν τη γη ρουφώντας το κρυσταλλένιο νερό. Σ' εκείνους που μαγεύονται απ' τη μυρωδιά του νοτισμένου χώματος και της φτέρης. Σ' όσους καθώς καθρεφτίζονται στη γούρνα του άμπλα βλέπουν μέσα στα νερά την ευλογία της φύσης και τη μοίρα τους. Τέτοιος πολύτιμας άμπλας, τέτοιο θαυματουργό νερό κυλούσε σε πολλές μεριές. Πάνω από κάθε άμπλα φτερούγιζαν τα πλάσματα του ουρανού, περιμένοντας υπομονετικά τη σειρά τους να δροσίσουν τα χείλια τους και να ξαποστάσουν. Θυμόταν καμιά φορά το νερό του πάνω παραδείσου, μα σαν δοκίμαζαν το νερό του κάτω παραδείσου, λησμονούσαν τα πάντα. Χορτασμένοι απ' το αγίασμα της γης, σε λίγο πετούσαν για να ανταμώσουν με τους άλλους αγγέλους που είχαν κιόλας ξεκινήσει άλλα παιχνίδια.

Καθώς καλυτέρευε ο καιρός, τα μηχανήματα έφτιαχναν το δρόμο κι έτσι το λεωφορείο και τα φορτηγά έρχονταν μέχρι μέσα στο χωριό. Κατεβαίναμε ποδαράτο μέχρι την Καμάρα περιμένοντας τι θα περάσει πρώτο. Εκεί, στη μεγάλη ανηφόρα, βρίσκαμε ευκαιρία κι αρπαζόμασταν απ' ότι να 'ταν, ανεβαίνοντας πάνω. Ο κουρνιαχτός και το πετρέλαιο δεν μας ενοχλούσαν, αρκεί που χορταίναμε αμαδάδα. Οι ταλαίπωροι οδηγοί βλαστημόσαν την ώρα που αναγκάζονταν ν' ανέβουν σε τούτα τα άγρια μέρη και σαν να μην έφτανε αυτό να 'χουν και τούτους τους μικρούς στανάδες να κοροϊδεύουν και να βολτάρουν δωρεάν. Συμβιβάζονταν όμως μ' αυτά, γιατί διαφορετικά ήξεραν πως θα βρουν τα τζάμια σπασμένα και τις ρόδες ξεφούσκωτες. Τα φορτηγά που εφοδίαζαν με εμπορεύματα τα μαγαζιά ήταν η αδυναμία μας και τα περιμέναμε γεμάτοι αγωνία και χαρά. Σαν άρχιζε το ξεφόρτωμα, τρέχαμε να βοηθήσουμε στη μεταφορά. Οι οδηγοί σταυροκοπούπονταν με την προθυμία και την καλοσύνη μας κι είχαν να λένε γι' αυτά τα καλά παιδιά που τους βοηθούσαν. Αργότερα όμως, σαν έκαναν λογαριασμό κι έλεγχο με τους μαγαζάτορες, τα έ-

βρισκαν λιγότερα και προσπαθούσαν να καταλάβουν τι στο καλό έγινε. «Τρεις κούτες με μπισκότα δεν ξεφόρτωσα;» «Δεν ξέρω, εγώ βλέπω ότι εδώ είναι δύο κι αυτές θα πληρώσω». «Λες να έκανα λάθος;» «Λάθος, ξελάθος, εμείς ήμασταν στον Αη - Γιώργη για τη μοιρασιά. Μπισκότα Παπαδοπούλου. Θυμάσαι; Χορτάτοι από μπισκότα κι άλλα καλά, ξεκινούσαμε το κρυφό. Προσπαθούσαμε δηλαδή να ξεκινήσουμε, γιατί πάντα τσακωνόμασταν ποιος θα τα φυλάει. Οι μεγαλύτεροι δεν ήθελαν ν' ακούσαν ούτε κουβέντα κι έτσι οι μικρότεροι έσκυβαν το κεφάλι και πήγαιναν προς τον πλάτανο ν' ακουμπήσουν και να κλείσουν τα μάτια. Φυσικά όλοι κρυφοκοιτούσαν αλλά αυτό δεν χρησίμευε σε τίποτα. Κρυβόμασταν πίσω απ' τα πεζούλια, μέσα στις αστρέχες, πάνω στα δέντρα, μέσα στα ρέματα κι άντε να βρεις άκρη. Μονάχα έναν δεν μπορούσαμε να ξεγελάσουμε κι όπου κι αν κρυβόμασταν, μας έβρισκε. Λες και πετούσε αποπάνω μας κι έβλεπε την κρυψώνα μας, χωρίς εμείς να καταλάβουμε τίποτα. Λες και ήταν αόρατο πλάσμα...

Τα χρόνια περνούσαν και κάποτε ο μεγαλοδύναμος έκανε σύναξη των φτερωτών πλασμάτων, γιατί κάτι είχε πάρει το αυτί του για κάποια ομάδα νεαρών που ξέμεινε μέσα στα μαγικά βουνά. Βουνά ψηλά που οι κορυφές τους σχεδόν χάιδευαν τον ουρανό, στα όρια της πέτρας με το σύγνεφο, στο σταυροδρόμι της ζωής και της ανυπαρξίας. Άστραψε και βρόντηξε παραγγέλνοντας των μικρών αγγέλων πως είναι καιρός πια ν' αφήσουν τις τρέλες και να πάρουν το δρόμο της μεγάλης επιστροφής. Τίποτα! Οι μικροί μας φίλοι είχαν άλλες σκοτούρες στο κεφάλι τους. Πώς να φτιάξουν καινούριο λάστιχο, τι δικαιολογία θα πουν στο δάσκαλο για να γλυτώσουν το ξύλο, πώς θα ανέβουν σ' εκείνη τη θηρία κερασιά που είχε αρχίσει κιόλας να τα κοκκινίζει. Τόσους καιρούς ανακατεμένοι με τους επίγειους αγγέλους, με τη γλυκιά διαδρομή της νιότης, με τα μύρα του επίγειου παραδείσου, μεταμορφώθηκαν κι αυτοί σε παιδιά των βουνών. Κούρεψαν τα κεφάλια τους με την πρώτη, αγόρασαν σουγιά, έτρωγαν ψωμά με τυρί, έστριβαν κανένα τσιγαράκι, έμειναν κι έζησαν δίπλα μας, ανάμεσά μας. Άντε μετά να ξεχωρίσεις τους ουράνιους απ' τους επίγειους αγγέλους...

ΙΑΤΡΙΚΗ ΣΤΗΛΗ

Επιμέλεια: Νικολέτα Μαγαλιού - Κοτρώτσιουν

Αρτηριακή υπέρταση

Με τον όρο υπέρταση εννοούμε αύξηση της αρτηριακής πίεσης πάνω από τα φυσιολογικά όρια δηλαδή συστολική πίεση «μεγάλη», μεγαλύτερη από 160 mm Hg (ή κοινώς 16) και διαστολική πίεση «μικρή» μεγαλύτερη από 95 mmHg (ή κοινώς 9,5). Για να χαρακτηριστεί ένα άτομο υπερτασικό, όμως, πρέπει η αυξημένη πίεση να επιβεβαιωθεί σε 2-3 διαδοχικές μετρήσεις. Η υπέρταση είναι μία συχνή νόσος και ανέρχεται στο 25% περίπου του γενικού πληθυσμού. Το ποσοστό αυτό αυξάνει με την ηλικία. Οι γυναίκες μετά την εμμηνόπαυση νοσούν συχνότερα.

Η υπέρταση επιδρά στα διάφορα όργανα - στόχους και προκαλεί σοβαρές βλάβες. Αυτά τα όργανα είναι η καρδιά, ο εγκέφαλος, οι νεφροί, οι οφθαλμοί και τα αγγεία. Μάλιστα όταν συνυπάρχουν κι άλλοι παράγοντες ο κίνδυνος των επιπλοκών αυξάνεται.

Παράγοντες είναι: α) Ύπαρξη βλάβης στα όργανα - στόχος, β) Χαρακτηριστικά ασθενούς (υπερήλικες, γυναίκες, μαύρη φυλή). γ) Σταθερότητα υψηλών τιμών και δ) άλλοι παράγοντες (κάπνισμα, αυξημένη χοληστερόλη, σακχαρώδης διαβήτης, παχυσαρκία).

Στην υπέρταση κληρονομείται η προδιάθεση για αύξηση της πίεσης υπό ορισμένους παράγοντες. Οι κυριότεροι είναι: η αυξημένη πρόσληψη άλατος, η παχυσαρκία και το stress.

Τα υπερτασικά άτομα παραμένουν συνήθως επιμακρόν χωρίς συμπτώματα. Το πιο συχνό ενόχλημα είναι ο πονοκέφαλος που στις κλασικές περιπτώσεις εντοπίζεται στην ινιακή χώρα «πίσω», εμφανίζεται κυρίως κατά το ξύπνημα και υποχωρεί με την κίνηση κατά τη διάρκεια της ημέρας. Σε μερικές περιπτώσεις ο ασθενής αισθάνεται ότι φοράει κράνος.

Άλλα συμπτώματα είναι: ερυθρό πρόσωπο, ανώμαλη εφιδρωση, θόλωση της όρασης, αστάθεια βαδίσματος, αυπνία, αίσθημα ζάλης, ίλιγγος (κυρίως στους ηλικιωμένους).

Όπως προαναφέρθηκε η υπέρταση μπορεί να προκαλέσει βλάβες σε διάφορα όργανα και ειδικότερα:

Α) στην καρδιά: α) υπερτροφία που οδηγεί σε καρδιακή ανεπάρκεια β) στεφανιά νόσο

Β) στον εγκέφαλο: α) εγκεφαλικά επεισόδια β) υπερτασική εγκεφαλοπάθεια

Γ) στους νεφρούς: α) καλοήθη και κακοήθη νεφροσκλήρυνση

Η υπέρταση αντιμετωπίζεται σε συνεχή και μόνιμη βάση με διάφορα θεραπευτικά μέσα. Η μη φαρμακευτική θεραπεία περιλαμβάνει την αποφυγή του καπνίσματος, την μείωση κατανάλωσης οινοπνεύματος και καφεΐνης, απώλεια βάρους, στέρηση άλατος και βελτίωση της φυσικής κατάστασης (συνίσταται μισή έως μια ώρα έντονη βάδιση ή τρέξιμο 3-5 φορές εβδομαδιαίως).

Τα αντιυπερτασικά φάρμακα που χρησιμοποιούνται συνήθως είναι τα διουρητικά, οι α και β αποκλειστές, οι ανταγωνιστές ασβεστίου, οι α ΜΕΑ κτλ.

Στην υπέρταση δεν υπάρχει τυποποιημένο σχήμα αντιμετώπισης και χρειάζεται ατομική θεραπευτική αγωγή με αρχική χορήγηση μικρών δόσεων και προοδευτική αύξηση. Περίπου 50-60% των περιπτώσεων ρυθμίζονται με ένα μόνο φάρμακο και οι υπόλοιποι μπορούν να στραφούν σε συνδυασμούς.

ΞΕΝΩΝΑΣ ΦΥΛΑΚΤΗΣ

ΜΑΝΤΖΙΑΡΑΣ ΓΙΩΡΓΟΣ
ΦΥΛΑΚΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΤΗΛ.: 24410 92840 - 92850

«ΠΕΡΙΠΤΕΡΟ»
ΜΑΝΤΖΙΑΡΑΣ ΆΛΕΞ. - ΔΗΜΟΥ ΗΛΙΑΣ
Ιεζεκία 38 (δίπλα στο ΙΚΑ) ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΔΕΡΜΑΤΙΝΑ ΕΙΔΗ
ΠΑΠΑΓΙΑΝΝΗΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 32 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 73573

ΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΓΡΑΦΕΙΟ
ΓΕΩΡΓΙΟΣ Χ. ΠΑΠΑΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ
ΟΙΚΟΝΟΜΟΛΟΓΟΣ - ΛΟΓΙΣΤΗΣ ΒΑΣΙΑΡΔΑΝΗ 23 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 75063

INFOTRUST
ΣΒΑΡΝΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΠΛΑΣΤΗΡΑ 51 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 77070

ΚΟΠΗ & ΕΜΠΟΡΙΑ ΣΙΔΗΡΟΥ & ΑΝΤΑΛΛΑΚΤΙΚΩΝ ΑΘΑΝ. ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ
ΥΨΗΛΑΝΤΟΥ 192 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ. 24410 26012,

ΨΗΣΤΑΡΙΑ «ΝΕΒΡΟΠΟΛΗ»
ΚΟΝΤΟΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΕΠΤΑΝΗΣΟΥ ΤΕΡΜΑ ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ

ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΟΣ
ΤΗΛ.: 24410 40213
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΕΠΙΛΟΓΗ»
ΠΑΠΗΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΧΑΤΖΗΜΗΤΡΟΥ 13
ΤΗΛ.: 24410 42787
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»
ΜΗΛΑΡΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ
ΒΑΛΒΗ 4 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ
ΤΗΛ.: 24410 29348

School of Oxford English

ΒΕΝΤΖΗ ΤΣΙΡΟΓΙΑΝΝΗ - ΑΥΓΕΡΟΥ
Καθηγήτρια Αγγλικών

ΕΜΒΑΙΡΑΓΟ

ΑΡΓΥΡΙΟΥ ΘΕΟΔΩΡΟΣ
ΗΡ. ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟΥ 13
ΤΗΛ.: 2441 077 288

ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΔΗΜΗΤΡΑ

ΛΟΓΟΘΕΡΑΠΕΥΤΡΙΑ MSR

ΜΕΛΟΣ ΠΑΝΕΛΛΗΝΙΟΥ ΣΥΛΛΟΓΟΥ ΛΟΓΟΠΕΔΙΚΩΝ

ΘΕΡΑΠΕΙΕΣ ΚΑΤ'ΟΙΚΟΝ

KIN:6974875178

Επαγγελματίες Φυλακιώτες στην Καρδίτσα

ΜΕΤΑΦΟΡΕΣ

ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ

ΦΥΛΑΚΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 24410 73712

ΚΑΦΕ

ΨΗΣΤΑΡΙΑ

ΜΑΓΑΛΙΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ
ΦΥΛΑΚΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 24410 92324
ΚΙΝ.: 6938013573

ΚΑΦΕ

ΨΗΣΤΑΡΙΑ

ΚΟΡΚΟΤΑΡΑΣ ΗΛΙΑΣ
ΦΥΛΑΚΤΗ ΚΑΡΔΙΤΣΑΣ
ΤΗΛ. 24410 92268

ΚΡΕΟΠΩΛΕΙΟ

ΧΡΗΣΤΟΣ ΑΠ. ΠΡΙΤΣΑΣ

Βασιαρδάνη & Βάλβη
Τηλ.: 22074 - Οικ.: 26860

ΗΛΕΚΤΡΙΚΑ ΕΙΔΗ

Η. ΠΑΤΤΑΣ - Ι. ΠΡΙΤΣΑΣ Ο.Ε.

Χατζημήτρου 16
Τηλ.: 28017

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ

ΑΡΓΥΡΙΟΥ

Υψηλάντου 51 - Τηλ.: 23530

ΥΠΟΔΗΜΑΤΑ ΠΟΛΥΤΕΛΕΙΑΣ
ΠΙΑΝΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΥ
Καραϊσκάπη 24 - Τηλ.: 40738

ΦΑΡΜΑΚΕΙΟ

ΑΓΟΡΗΣ ΤΣΙΑΜΑΝΤΑ - ΜΗΛΑΡΑ

Καραϊσκάπη 6 - Τηλ.: 20555

ΧΩΜΑΤΟΥΡΓΙΚΕΣ ΕΡΓΑΣΙΕΣ

ΜΑΝΔΡΑ ΟΙΚΟΔΟΜΙΚΩΝ ΥΛΙΚΩΝ

ΓΚΑΡΑΒΕΛΟΣ Ν. ΔΗΜΗΤΡΗΣ
ΚΑΛΥΒΙΑ ΦΥΛΑΚΤΗΣ
ΤΗΛ.: 6973356181

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ ΑΓΓΛΙΚΗΣ ΓΛΩΣΣΑΣ

ΑΝΝΑ ΧΑΡ.ΤΣΙΑΜΑΝΤΑ

ΜΕΓ.ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΥ 34

ΤΗΛ.27764

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΚΥΚΛΟΣ»

ΠΑΠΗΣ ΣΕΡΑΦΕΙΜ
ΧΑΤΖΗΜΗΤΡΟΥ 13
ΤΗΛ.: 24410 42787
ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

«ΗΡΑΚΛΕΙΤΟΣ»

ΜΗΛΑΡΑΣ ΣΤΕΛΙΟΣ
ΦΥΣΙΚΟΣ
ΒΑΛΒΗ 4 - ΚΑΡΔΙΤΣΑ

ΤΗΛ.: 24410 29348

ΚΑΦΕΤΕΡΙΑ

«ΜΙΚΡΟ ΚΑΦΕ»

ΗΡΑΚΛΗΣ ΤΣΙΑΜΑΝΤΑΣ
ΚΑΛΥΒΙΑ ΠΕΖΟΥΛΑΣ
(ΣΤΟ ΔΡΟΜΟ ΠΡΟΣ ΠΛΑΖ)
ΚΙΝ.: 6976421671

ΗΛΕΚΤΡΟΛΟΓΙΚΟ ΥΛΙΚΟ

ΒΑΣΙΛΑΚΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ

Ιεζεκία & Κοδοκοτρών
Τηλ. (0441) 718

Είσαι προληπτικός;

Συνέχεια από σελ. 1

τι θα έχω μετά. Κατάλαβες τώρα; Άντε να τα βγάλεις πέρα με εφτά χρόνια γρουσουζιά."

Μια άλλη φίλη μου μού είπε "Όχι βέβαια. Δεν πιστεύω σ' αυτά". Εγώ όμως πρόσεξα ότι στη ζακετούλα απ' το μωράκι της, που κρατούσε με τρυφερότητα στην αγκαλιά της, είχε καρφιτσώσει μια θαλασσιά χαντρούλα.

Κάποιοι μου είπαν "Ε, ναι, μερικές φορές πιστεύω.... Να μωρέ, κάτι παθαίνω όταν βλέπω μαύρη γάτα. Κι όταν είναι Τρίτη και 13, ε, όλο και κάτι σκέφτομαι ότι μπορεί να στραβώσει."

"Ένας άντρας, συνάδελφος μου, τόπαιε πιο σκληρός, πολύ σκληρός θάλεγα: "Έγγ προληπτικός; Τι λες παιδί μου; Άκου κει, προληπτικός εγώ; Θεέ και Κύριε! Επιτρέπετε εσύ, μορφωμένη γυναίκα, να ρωτάς τέτοια πράγματα; Σε ποια εποχή ζούμε; Κανένας δεν σου είπε εσένα ότι προληπτικός εμένα ήταν μόνο ο προπάπιος μου;"

Μ' έκανε και πείσμωσα αυτός. "Ετσι, ε;" σκέφτηκα. Σκληρός αυτός, σκληρή και γω. Δεν καταλάβαινα τίποτα. Ήθελα οπωσδήποτε να μάθω και συνέχισα: "Δε μου λες, τι θα έκανες αν αύριο το πρωί πήγαινες στη δουλειά σου και το αφεντικό σου σούλεγε ότι απολύεσαι;"

Με κοίταξε σαν νάθελε να με πνίξει ο συνάδελφος μου. "Βαλτή ρε παιδάκι μου είσαι σήμερα; Τι γρουσουζέψεις; Φτου, φτου! Μακριά από μένα! Χτύπα ξύλο!!! Κι έχει και 13 ο μήνας!"

Εδώ ήταν που δεν άντεξα και του είπα: "Γρουσουζέψώ ε; Γιατί άμα δεν το πω εγώ θα σε κρατήσει στη δουλειά του εσένα το αφεντικό σου; Κι αυτό το φτου-φτου τι κάνει; Διώχνει το κακό μακριά; Α, και να μην ξεχάσω. Άμα χτυπήσω ξύλο, το αφεντικό σου θα μετανοιώσει και δεν θα σε απολύσει; Κι εσύ, μορφωμένος άνθρωπος, γιατί μου δείχνεις ότι φοβάσαι που ο μήνας έχει 13. Και μετά μου λες ότι μόνο ο προπάπιος σου ήταν προληπτικός!"

"Όχι, μην κάνετε όρεξη. Δεν άναψε καυγάς μετά απ' αυτό. Άλλα αφού η παρέα μας ήταν μεγάλη και ζωηρή, άναψε μια μεγάλη συζήτηση για τις προκαταλήψεις των παππούδων και των γιαγιάδων μας που έχουν περάσει και σε μας.

Ας ξεκινήσουμε λοιπόν απ' τον Μάρτη που πριν μπει η πρώτη μέρα του, βάζαν στο χεράκι των παιδιών ένα βραχιόλακι φτιαγμένο με κόκκινη και άσπρη κλωστούλα, στριμένες μαζί. Το βραχιόλακι αυτό το λέγαν "μαρτάκο" και πίστευαν ότι μ' αυτό τον τρόπο θα προστατέψουν τα παιδιά τους απ' το κάψιμο του ήλιου. Όταν τον έβγαζαν, τον έβαζαν σ' ένα κλωναράκι για να τον πάρουν τα χελιδόνια και να χτίσουν τη φωλιά τους.

Όταν την άνοιξη ερχόταν τα χελιδόνια δεν έπρεπε να τα δουν χωρίς να έχουν φάει ή πιεί κάτι. Ούτε κι έπρεπε ν' ακούσουν κούκο νηστικού. Γι αυτό η πρώτη τους έννοια την άνοιξη ήταν να βάλουν κάτι στο στόμα τους τα χαράματα πριν ακόμη βγουν απ' το σπίτι για να μην τους "κομπιάσουν" τα χελιδόνια ή ο κούκος κι έχουν ένα κόμπο στο λαιμό όλο το χρόνο.

Αν κάποιο ξύλο που είχαν στη φωτιά έκανε θόρυβο καθώς καίγονταν έλεγαν ότι κάποιος κάτι έλεγε γι αυτούς και τότε έλεγαν: Αν είσαι φύλος να χαρείς κι αν είσαι εχθρός να σκάσεις.

Όταν έριχνε πλημμύρα ή χαλάζι, οι γυναίκες έβγαζαν την πυροστιά έχω και τη γύριζαν ανάποδα ή έβαζαν ένα πρωτόκο παιδί να φάει τρία σπυριά χαλάζι. Πίστευαν ότι έτσι θα σταματούσε η θεομηνία.

Αν τους έπεφτε μία μπουκιά ψωμί

μέσα στο πιάτο απ' όπου έτρωγαν έλεγαν ότι θα είχαν μουσαφίρη. Το ίδιο έλεγαν κι όταν έβλεπαν να τριγυρίζει καμία αράχνη μέσα στο σπίτι, ή όταν μια κότα τίναζε τα φτερά της στο κατώφλι του σπιτιού.

Έλεγαν πως αν ένα μέρος απ' το τρίχωμα ενός ζώου -κυρίως αγελάδας-άλλαζε ξαφνικά χρώμα, τότε αυτό το ζώο, ή ολόκληρο το κοπάδι, κοιμήθηκε σε μέρος που είναι κρυμμένος θησαυρός.

Αν φαγούριζε η αριστερή παλάμη θα έδιναν χρήματα, αν όμως φαγούριζε η δεξιά θα έπαιρναν χρήματα, ενώ αν έπαιζε το βλέφαρο απ' το δεξιό τους μάτι θα έβλεπαν κάποιον γνωστό.

Όταν το παιδί άλλαζε δόντι, το έβαζαν να πετάξει το παλιό δόντι στα κεραμιδιά, όσο πιο ψηλά μπορούσε και να πει τρεις φορές "να κρανοκόκαλο και δώσμου σιδερένιο". Πίστευαν ότι έτσι η νεράδα των δοντιών θα του έδινε ένα πολύ γερό δόντι.

Σημασία έδιναν και στο πώς περπατούσε μια σαλαμάντρα. Αν τραβούσε την ανηφόρα θα είχαν ακρίβεια. Αν όμως πήγαινε προς την κατηφόρα τότε θα είχαν φτήνια.

Όταν έκτιζαν καινούριο σπίτι έσφαζαν στα θεμέλια του ένα κόκορα για να στεριώσει το σπίτι. Όταν η νύφη πήγαινε μετά τα στέφανα στο σπίτι, έχω απ' την πόρτα πετούσε πίσω της ένα μεγάλο μήλο. Όποιο κορίτσι το έπιανε θα παντρευόταν γρήγορα. Το μήλο όμως αυτό είχε και μαντικές ικανότητες. Ένα κομμάτι του κάτω απ' το μαξιλάρι μιας κοπέλας της έλεγε ποιόν θα παντρευτεί. Το ίδιο μπορούσαν να της πουν και τα κουφέτα που θα είχε βάλει στην τσέπη του γαμπρού την ώρα που γινόταν τα στέφανα.

Όμως και η πεθερά, πριν η νύφη μπει στο σπίτι, της έδινε μέλι και γάλα για να πάνε όλα "μέλι-γάλα".

Μετά απ' όλα αυτά έμεινα και γω να σκέφτομαι πως θα πρέπει να έχει γίνει συνήθεια στις σαλαμάντρες να τραβάνε μόνο την ανηφόρα, αφού σχεδόν πάντα όλα ακριβαίνουν, ότι θα πρέπει να έχουμε πρόβλημα με τη χαλαζόπτωση αφού οι πυροστιές σπανίζουν στις μέρες μας -εκτός κι αν αρχίσουν να βγάζουν έξω τις πυροστιές που είναι στα μουσεία- κι ότι αφού τα σύγχρονα μηχανήματα, απ' ότι φαίνεται, δεν έχουν κανένα αποτέλεσμα στο κυνήγι του θησαυρού, το καλύτερο που έχουμε να κάνουμε είναι να πάρουμε μια αγελάδα και να τη βάλουμε να κοιμάται εκεί που υπάρχουν φήμες ότι είναι κρυμμένος θησαυρός.

Βέβαια οι παππούδες μας και οι γιαγιάδες μας στην προσπάθεια τους να καταλάβουν κάποια πράγματα τα απέδιδαν στην καλή ή κακή τύχη. Στην προσπάθεια τους να μαντέψουν τι κρύβει γι αυτούς το μέλλον και να ορίσουν τη μοίρα τους γίνονταν σκλάβοι σε κάποιες παράξενες, ακόμη κι αστείες, προλήψεις.

Ωστόσο όσο κι αν προσπαθούμε να ξεφύγουμε απ' τις προλήψεις, πιάνουμε συχνά τον εαυτό μας να βρίσκει κάποιες απ' αυτές ριζωμένες μέσα μας. Και φυσικά όταν φοβόμαστε πολύ να μην πάθουμε κάτι, τότε είναι που το παθαίνουμε.

Όμως οι μόνοι υπεύθυνοι για την ζωή την οποία ζούμε και για ότι θα μας συμβεί είμαστε εμείς και καμία μαύρη γάτα που έτυχε να βρεθεί στον ίδιο δρόμο με μας. Εμείς είμαστε οι καπετάνιοι στο τιμόνι της ζωής μας. Το πεπρωμένο μας μπορούμε να το κάνουμε εμείς οι ίδιοι φτάνει να μην είμαστε αιχμάλωτοι στις αρνητικές μας σκέψεις. Ας αλλάξουμε τον τρόπο που σκεφτόμαστε και τότε θα δούμε τη ζωή μας να αλλάζει.

ΑΝΑΜΝΗΣΕΙΣ

Από την υπηρεσία μου στο Δημοτικό Σχολείο Φυλακτής 1952-1956

Tου Βασίλη Κίσσα

(συνέχεια από το 24ο φύλλο)

Για να θυμηθούν οι παλιοί και να μάθουν οι νέοι

Το καλοκαίρι του 1955 ο προϊστάμενος Επιθεωρητής μου με υποχρέωση να παραμείνει στη Φυλακτή να επιπτώρη την πρόσδιο των εργασιών, ώστε το φθινόπωρο το διδακτήριο να είναι έτοιμο και το σχολείο να μεταστεγαστεί από το σπίτι του Γ. Σιάτρα (Σιατράκη) και να λειτουργήσει στο νέο διδακτήριο. Έπρεπε όμως να γίνουν ακόμη πολλές εργασίες: σοφατίσματα, μωσαϊκά, νταβάνια, κύρια είσοδος, διαμόρφωση του αύλειου χώρου κ.λπ.

Τα σοφατίσματα, ύστερα από δημοπρασία ανέλαβαν και τα έκαμπαν οι αδελφοί Γανιά, τα μωσαϊκά το συνεργείο του Ανασ. Φώτου, την κύρια είσοδο (σιδερόπορτα) ο Βάιος Τσιρίγκας από την Καρδίτσα και τον αύλειο χώρο ανέλαβαν και τον διαμόρφωσαν οι κάτοικοι με προσωπική εργασία. Για τα νταβάνια δεν είχαμε χρήματα να τα φτιάξουμε. Την οροφή των δύο αιθουσών της εξάφυλλης την έτυσαμε με χαρτί ρόλου που μας πρόσφερε ο Νίκος Τζίρος. Όλα αυτά έγιναν το καλοκαίρι του 1955. Έτσι είμασταν έτοιμοι να μεταστεγάσουμε και να λειτουργήσουμε στο νέο διδακτήριο.

Στις 10 Σεπτεμβρίου κάναμε τις εγγραφές στο ΝΕΟ ΔΙΔΑΚΤΗΡΙΟ. Οι μαθητές καθαροί και περιποιημένοι με τα ενδεικτικά στο χέρι ερχόνταν να εγγραφούν. Χρησιμοποιήσαμε για το σκοπό αυτό το γραφείο που είναι δυτικά του διαδρόμου. Οι μαθητές όσο να έρθει η σειρά τους έτρεχαν χαρούμενοι και χοροπηδούσαν στους διαδρόμους και στην ανατολική αίθουσα. Χαίρονταν το ΝΕΟ ΣΧΟΛΕΙΟ. Τα αφήσαμε να παίζουν και να χαίρονται. Το σχολικό έτος 1955-56 τοποθετήθηκε και η δασκάλα Ευθαλία Μάγγου, γυναίκα του Κώστα Ραμούζη. Η κυρία Μάγγου πήρε τις Α, Γ και Δ τάξεις και την ανατ